

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 3.20
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravi prejemati mesečno . . . 1.70
 == Sobotna izdaja: ==
 za celo leto " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

== Inserati: ==
 Enostolpna petlitrsna (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznaka, zahvala, osmrtnice itd.:
 enostolpna petlitrsna po 20 vin.
 == Poslano: ==
 enostolpna petlitrsna po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenemski ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 pošne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 28.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani

Ogri gredo v Peterburg.

Nikoli ni bila Ogrska tako ponižana kakor pred šestinsdesetimi leti, ko je ruski general Paskijevič, ko je zajel ogrsko armado, sporočil caru v Peterburg: »Veličanstvo, Ogrska leži pod Vašimi nogami!« Danes pa se neodvisna stranka, nositeljica Košutovih idej, resno pripravlja na romanje v Peterburg, da ustvari med seboj in Rusijo pristrane prijateljske odnose. »Novo Vreme« pa je ogrskim opozicijskim grofom napisalo pristran sprejemnen članek, v katerem se spominja, kako je rebel Rakoczy obiskal Petra Velikega in kako se je stari Košut bavil svojčas z mislijo izročiti ogrski prestol sekundogenituri Romanovov. Pri tem odkriva tudi gotovo jako zanimivo dejstvo, da so ogrski veljaki že, ko se je sklenila francosko-ruska alijanca, mislili na prijateljske stike z Rusijo.

Najnovejšo potezo Košutovcev si je v prvi vrsti razlagati psihološko. — »Neue Freie Presse« jo je utemeljila tako-le: »Ker se za ogrsko opozicijo za časa cele balkanske krize ni zmenil nihče na svetu, mora zdaj obrniti pozornost zapadne Evrope nase s kakim nepričakovanim dejanjem.« Da ogrska opozicija ni zadovoljna s svojo usodo, zlasti ne po lepem življenju, ki ga je uživala pred štirimi ali petimi leti, temu se ni čuditi. Opozicijski kruh je za razvajene želodce ogrskih grofov neprebaven ovsenjak. Delovanje ogrske opozicije se zato osredotočuje vse okrog vprašanja, kako vreči grofa Tisza s sedla. Da doseže ta svoj cilj, ji je vsako sredstvo dobro. Zato so se oprijeli z vso vmeno rešilne bilke rumunske kulturne lige. Rumunska liga je priredila v Bukareštu zborovanje, ki ni izpadlo ugodno za Avstrijo, še mnogo manj pa za Ogrsko. In opozicija je rekla: Kdo je kriv, da nas Rumuni grde? Da nas napadajo? Grof Tisza, nihče drugi! On je s svojo politiko dosegel, da so Rumuni nezadovoljni, on je vzrok, da nas Erdelci ne marajo več. Ko bi bili opozicionalci rekli, da nam je Rumunsko odtujil vobče ogrski zistem, čegar glavni stebri so oni prav tako kakor Tisza, bi bilo to res, a v politiki se za večje ali manjše izpačenje resnice ne gre. Za Rumune oziroma za prijateljstvo Rumunije se je pa — tako argumentira ogrska opozicija dalje — potegnil najbolj nemški cesar. Ta je glavni repre-

zentant trozveze. Ergo — proč s trozvezo, ki nam hoče zabraniti tlačiti Rumune, kakor tlačimo Hrvate. In zato so sklenili gospodje trozvezi odreči svojo naklonjenost in z odprtimi rokami in brzih nog ubrati jo v okrilje trojnega sporazuma. Da jim je pri tem glavni namen ustrašiti Avstrijo, se razume; mislijo si pa seveda tudi, da je dobro, če ima človek za vsak slučaj kakšnega dobrega prijatelja tudi v taboru veseš, ki so danes Avstriji nasprotni, pa tudi v slučaju, če bi Avstrija in Rusija postali še prijateljici.

Pri tej stvari se je prav sijajno pokazala ogrska hinavščina v vsej svoji nagoti. Stoletja in stoletja, odkar mažarsko plemstvo krmi ubogo deželo, se je vedno v odločilnih trenutkih pokazala prava narava ogrske politike, ki ne stremi za nobenim ciljem bolj odločno, kakor po popolni neodvisnosti Mažarske. Justh ali Košut, Apponyi ali Karolyi in kakor se že gospodje imenujejo, vsi so prošinjeni enega duha, vsi so enega srca, kadar je treba dati monarhiji — brco! A skoro gotovo bo še dolgo trajalo, predno bodo tudi na merodajnih mestih ogrsko politiko spoznali tako, kakor jo čutijo v prvi vrsti Hrvati, in izvajali iz tega spoznanja tudi potrebne posledice. Če je Tisza lojalni, je zgolj iz slučajnih oportunističnih razlagov, iz ljubezni pa gotovo ne. Sicer pa Tisza, dasi ima z bajoneti in golašem pridobljeno večino, ne predstavlja pravega mišljenja tistega jedra Mažarov, ki jim je končni cilj ogrskega državnopravnega stremljenja prešel v kri in meso. In kako jo na dnu svojega srca misli, nobeden ne ve.

Rusija se seveda smeje. Ona si pač ne beli glave v vprašanju, kako naj se prijateljska zveza s Košutovci spravi v sklad z veliko ljubeznijo, ki jo Rusija zadnje čase goji do Rumunov. Rusiji je le na tem, da dela avstrijski monarhiji težave, naj ji pomaga pri tem, kdor hoče. Zato se zdaj ruski listi cede s amega pristranega prijateljstva do Mažarov, ki jih pa Rusi v resnici »ljubijo« ravno tako »gorko«, kakor Rumune ali pa — Lahe.

To bo res prizor za bogove, ko se bodo šli mažarski grofje klanjat carju. Ampak perfidnost, ki je bistveni znak ogrske politike sploh, naj jo vodi Košut ali Tisza, daje tej stvari, ki je po eni strani komedija, na drugi strani prav resno lice. In sicer v obeh slučajih: če računajo Ogri z Rusijo kot sovražno komonarhijo ali pa ne. Zakaj Mažari računajo pri svojem potovanju v Ru-

sijo najbrže na dve strani obenem. Mogoče bi se namreč zgoditi, da se Avstrija in Rusija sporazumeta. To bi bilo tudi zelo naravno, da ne bi Nemčija med nami in Peterburgom sejala sovražstva. Rusi sporazuma z nami tudi žele, ker vedo, da bi spopad med Avstrijo in Rusijo imel usodne posledice za celo slovanstvo. Ni izključeno, da so Mažari zaslutili, kaj bi se vsled tega utegnilo v doglednem času zgoditi. Zato bodo romali v Peterburg, da dobe potem, ko se Avstrija in Rusija zblížati, honorar. Da to ni nemogoče, dokazuje govorica, da hočejo ogrski opozicionalci z avstrijskimi slovenskimi delegati priti v dotiko. Da pa imajo pri tem svoje namene: ohraniti ogrsko prevlado nad narodi onstran Litve kljub eventualnemu pokretu v veliki politiki, je jasno. Vprašanje je le, če se jim bo to posrečilo. Mažari naj ne pozabijo, da je danes Hrvatska najvažnejši del jugoslovanskega problema. Če se v Avstriji preokrene politična smer Jugoslovanom v prilog, potem naj Mažari svojo državnopravno teorijo kar položev grob. Tudi Rusija jim ne bo potem nič pomagala.

Cesarjeva bolezen.

Včeraj je bil cesar cel dan dobro razpoložen in je delal. Ob 7. uri zvečer sta cesarja preiskala zdravnika dr. Kerzl in profesor Ortner, ob pol 8. uri je šel v posteljo. Zdravnika sta konstatirala, da se zdravje boljša, temperatura je normalna, tudi je cesar rad. Leva pljuča so še prizadeta, a manj kot prej. Izmeček so včeraj mikroskopično in bakteriološko preiskali na drugi medicinski kliniki. Našli so diplokoke, influenčnih bacilov pa ni. Gre torej za diplokoško bronhitis. Temperatura je včeraj bila med 36.2 in 36.4, tudi zvečer je bila normalna. Ekspektoracija je bila precejšnja, kašljal je pa cesar manj in ni bil kašelj tako bolesten kot prej. Appetit, stanje moči in razpoloženje cesarjevo je dobro. Vlada se je težko vklonil prepovedi, da ne sme kaditi. Diplomatični zastopniki v inozemstvu so obveščeni, da cesarjeva bolezen ni nevarna. Dvorni krogi upajo, da cesar v osmih do desetih dneh popolnoma ozdravi. Nadvojvoda prestolonaslednik Franc Ferdinand se pripelje v soboto ali v nedeljo na Dunaj in obišče cesarja, preden odpotuje v Budimpešto. O cesarjevem stanju se poleg prestolonaslednika in princezinje Gizele Bavarske obveščata tudi knežinja Elizabeta Windischgrätz in grofica Stefanija Lonyay. Sinoči izdani bulletin izjava: Objektivno se stanje izboljšava. Katar v najfinjših vejah pljuč nazaduje, ka-

tar v večjih vejah pa še vztraja. Temperatura skoraj normalna, žila bje počasi in krepko, apetit je dober, stanje moči zelo zadovoljivo. Ko je zdravnik vladarja prosil, da naj gre na izprehod, mu je cesar rekel, ker je imel veliko dela: »Čas mi dajte in ne dobrih svetov, ker imam veliko dela.« Nadvojvodinja Marija Valerija je 20. t. m. popoldne cesarja prosila, naj ne podeljuje toliko avdienc, ker je hripav in bi mu lahko govorjenje škodilo. Cesar ji je pa odgovoril: »Res sem hripav, a gluhi nisem in vsaj čujem, kar se mi pove.« Grof Tisza, ki je bil pri cesarju v avdienci, je dne 12. t. m. pripovedoval poslancem: Cesarju se pozna, da je bolan in da ne spi dobro. Bolj bled je, kakor navadno, a oslabila ga bolezen ni. Moči so dobre in se vladar kakor navadno zanima za državne posle. Name je vladarjevo stanje odločno dober vtis napravilo in sem šel absolutno pomirjen iz vladarjevega kabineta. Prepričan sem, da pomlad, dober zrak in mirno vreme pripomorejo, da vladar kmalu ozdravi.

Glasba.

P. Hugolin Sattner: Oljki. Kantata za soli, zbor in orkester; pesem Simon Gregorčiča. Ljubljana 1914. Založila »Glasbena Matica«. Cena 6 K.

Neverjetno se je P. Hugolin Sattner dvignil s svojo novo skladbo, ki znači nezasišlan napredek v prvi vrsti pri skladatelju samem, pa hkrati znači tudi — absolutno vzeto — velik napredek slovenske glasbe sploh. Nimam namena skladbe podrobneje analizirati, ampak nekako splošno sodbo bi rad o njej povedal in pa te splošne vtise rad v besedi razložil, ki sem jih dobil pri čitanju klavirske partiture.

Kar predvsem v oči pade, je mehka, božajoča lirika, bodisi v orkestru, bodisi v solospievih, bodisi v zborih; lirika, ki v prvem taktu zastavi, pa se nepretrgoma kot rdeča nit vleče skozi celo skladbo in ji daje enoten značaj; lirika, ki — kakor v Gregorčičevi pesnitvi — tudi izza dramatičnih momentov vedno kaže svoje mehko, ljubo lice; lirika, ki tudi v razburjenju in jezi ne more zatajiti milobe srca, ki ji tudi izza besed, ki naj bi se trdo, ostro glasile, skrivši sije nežna ljubeznivost. Prav ta lična struna našega skladatelja bo pač tudi vzrok, da je visoko dramatične momente (n. pr. nevihto) močno stiliziral in v omiljeni obliki — v kolikor se to iz klavirske prireditve sploh razbrati da — brez naturalističnih potez v glasbo prestavil.

Zelo dobro učinkuje tematično delo, semtertje temo do zadnjega izčrpa, jo stopjema, naraščajoč, popuščajoč in padajoč, vodi do viškov, da pri branju mrtve parti-

LISTEK.

J. V. Slavin:

Razor.

Slika iz davnih dni.

(Datje.)

Borutu je utripalo srce. Ni čutil več težkega bremena na hrbtu in tudi znoja ni čutil več na spehanem čelu. Spustil se je v dir preko mokrih trat, mimo gostega rušja. Še dva koraka — in skoro bi bil zdrsnil nazaj. A prijel se je naglo za rušje in se je porinil naprej. Težko sopeč je obstal potem in je pogledal na svet pred sabo. Tedaj pa se mu je izvil iz prsi glasen vzklik.

Oj, kar je videl pred sabo, to je bilo tako veličastno in krasno, da so mu ostrmele mlade oči. Ali je mogoče, da zre vse to zdaj v tistem jutru? Ali pa morda samo sanja? — Kamorkoli mu pogledajo oči, povsod se dvigajo bele gore in se dotikajo s svojimi ostrimi vrhovi modrega neba. Solnčni žarki se leskečejo ob njih v pisanih bojah, in sneg se iskri ob pobočjih, kot bi bil posejan z nešteti biseri. Črni prepadji zijajo pod gladkimi stenami, iz njih se pa vijajo srebrni pasovi in se svetlikajo v solnčnih pramenih — gorske vodice, ki hite v dolino. — Pod belimi gorami pa se smeje zelena zagorska dolinica. Gosto je zara-

ščena s temnim drevjem; le tupatam se zasveti zelena trata. Sredi dolinice se vije širok, bel prod; po njem pa teče modra voda. Prav natanko se vidi njeno svetlikanje in prav natanko se čuje njeno tiho, pritajeno žuborenje. Mir vlada vsepovsod nad čudovitim, kakor bajka krasnim svetom.

Borut je spustil težki sveženj na tla. Roke je sklenil na prsih in oči so mu strmlele nepremično tja v planinski svet. Obhajala ga je skrivna groza; kajti trdno je bil prepričan, da gleda v večne domove sinjih bogov. Komu so pač sezidali bogovi te visoke gore, če ne samim sebi? Oj, slabi človek se ne more povzpeti tako visoko. Saj bi zmrznil med tistim snegom ali bi se pa prekotalil v črne prepade, ki zijajo pod belimi stenami. To so domovi, beli domovi sinjih bogov. V večno nebo gledajo, kjer uživajo srečo duše umrlih, hrabrih Slovencev. Solnce hodi ob njih in jih obžarja z zlatimi prameni.

Tako je mislil Borut. Pri teh mislih mu je pa utripalo srce glasno. Radostno so mu zrle oči v planinski svet in izdalo se mu je, da gleda naravnost v raj. Oj, ta krasota, ta divna krasota! Bilo je vse ravno tako, kot v prelepi bajki, ki mu jo je pravila v davnih letih babica.

V tem sta dospela na vrh tudi Rade-gost in njegova žena. Začudena sta obstala in sta gledala nemo v čudovito okolico,

ki se je razgrinjala pred njima. Rade-gostu se je razjasnilo mračno lice in oči so se mu zasmejale za trenutek. Da, to je njegov dom, njegov novi dom. Izgnali so ga od rodne ognjišča, iz domovine so ga pogнали. Pa je šel molče, s trpečim srcem, polnim gorke bolesti, in glej, zdaj se smeje pred njim novi dom, krasan in diven, kot bivališče večnih bogov.

In Rade-gost je snel z glave kosmato čepico. Desnico je iztegnil, kot bi blagoslavljaj svoj novi dom. A ni mogel izpregovoriti besedice. V duši mu je valovilo tisoč čuvstev — veselje, žalost, kes in obup. Spomini so bili, ki so ga vlekli nazaj v domovino, med rodne brate, med hrabre Slovence tam v zeleni gorotanski ravnini. A kaj hoče zdaj med njimi? On, ki so ga izgnali sramotno iz rodne hiše? On, brezdomovinec, brezčastnež?

Rade-gostu se je povesila roka in čepica je zdrknila na tla. Bolest mu je legla na dušo, in oči, ki so se smejale še pred hipom, so se mu pomračile. Obrnil se je in se je ozrl nazaj na gorotanske ravnine. A glej — dočim je bila planinska dolinica polna solnčnih žarkov, je pokrivalo širni Gorotan morje sivih megla. Videl se ni niti grič, niti zelena gora tam v dalji. A Rade-gostovo oko je predrlo to meglo in je zagledalo prostrano hišo z lepim vrtom. Krogičnik pa so ležale njive in krasne setve so zorele tam.

Da, to je bilo ponosno domovanje starešine Rade-gosta. Sreča ga je spremljala, kamor je stopil, in bogastvo je bilo njegov zemski delež. Spoštovan od rojakov, hrabrih Slovencev, ljubljen od žene Božene in od edinega sina, Boruta — tako mu je teklo radostno življenje, in solnce se mu je smejalo vsepovsodi. Kdo je mogel prešteti črede njegovih drobnic in vitorogih goved? Kdo se je mogel meriti z njim in naštet vse predalce skrinj, kjer je bilo spravljeno platno, ubeljeno pod skrbnimi rokami njegove pridne žene Božene?

Srečen in premožen je bil starešina Rade-gost. Pa glej — kjer sreča, tam i nesreča. Pred dnevi je bilo, ko je prišel na njegovo domovanje tuj in spehan človek. »Bog in mir s tabo, Rade-gost!« je pozdravil tujec. »Slovena največja čednost je gostoljubje.«

Rade-gost je pogledal na tujčevu praso obleko in v njegov mirni, jasni obraz, pa je spoznal, da ni zlega v tujčevem srcu. Podal mu je roko pa je izpregovoril: »Rade-gost mi je ime in nikdar še nisem storil sramote svojemu imenu.«

Izmučen in utrujen se je vsedel tujet za mizo. Gospodarica Božena je prinesla kruha in soli. A ni zajel tujec takoj. Kriz je naredil čez dišeči rzeni kruh in se je pokrival trikrat. Rade-gost ga je gledal, in tedaj mu je sinila v glavo misel: »To je eden izmed Nemcev, ki hočejo pregnati iz

ture prideš v ogenj in tudi v vnanje gibanje, kakor da imaš živ zbor pred seboj in celotni orkester. Brez dvoma bodo taka mesta silno učinkovala, ko tematični razvoj tam že človeka za seboj potegne, ne glede na vnanje glasbene pripomočke: barva v orkestru, zboru, agogika itd.

Večino poslušalcev bo pač najbolj zase pridobila živahna melodika, ki ga po svoji laskavosti in ljubkosti v naši glasbeni literaturi para ne najde, ki pa ni sama sebi namen, ampak kakor umerjena in vlita besedila in se zato zna povspeti od najnežnejših oblik do jako krepkih, markantnih mest. — Melodika je bujna, bogata, fantazija skladatelja kar prekipi v pesmi, tako da za en izraz, za eno misel v pesmi prinese celo vrsto raznih motivov kakor da bi hotel pesnikovo misel v celem obsegu od vseh strani ogledati in opisati in jo vsakomur užitno napraviti. Skoro bi rekel, da je tega vesolja nad raznolikim, melodično-muzikalnim izražanjem ene ter iste pesniške misli preveč in da bi uporaba ene ter iste muzikalne misli pod raznimi harmoničnimi, kontrapunktičnimi, ritmičnimi, instrumentalnimi, pevskega ozir morda nič manj elementarno ne učinkovala. Kar škoda se mi zdi, da s krasnimi motivi in temami včasih tako razsipno ravna: enkrat se ti pokaže, komaj se ga zaveš, se je že skril. Ne mislim pa pri tem, da naj bi jih izrabljali po Wagnerjevemu načinu: Kdor zna dobro po Hugolinovo pisati, mu nikakor ni treba, da bi za Wagnerjem ali za komurkoli drugim stopinje ubiral.

Harmonična skladba prinaša marsikako zanimivost in se v tem oziru jako blagodejno razlikuje od vseh dosedanjih P. Hugolinovih skladb: harmonika je moderna, brez ozkosrčnosti je postavljena na široko podlago. S tega stališča bi zato priporočal »Oljko« zlasti našim organistom in podeželskim pevovodjem, ki naj bi jo študirali — težkoče bodo kmalu premagali — da se jim muzikalno obzorje razširi in okus izboljša in izpopolni, da je sim ne bo vsaka skladba že moderna, bolje rečeno premoderna zdela, če le eden ali drugi ton alterira ali če le ne prinaša vedno temeljnih trizvokov prve, četrte, pete — kvečjemu še druge stopnje ali če le kakšen zadržek prinese, ki ne vodi v četrto, oziroma drugo stopnjo pred končnim kvartekstakordom... Tako zmernomoderno delo kot je »Oljka« utegne marsikomu sčasoma oči odpreti.

Koral je dobro ritmiziran, dobro harmoniziran pa na tistih mestih, kjer se ne kažejo zmotni principi Griesbacherjevi; pod njih vplivom je več mest v harmonizaciji, ki so prisiljena in naravnemu toku koral nasprotna in se zato tudi moderno ne glase, čeprav je uporabljen — recimo — že nekoliko obledeli moderni harmoničnokromatični aparat. — To je kar škoda, ker je sicer koral zelo na mestu in prav dobro vpeljan. Ta originalna misel: uporabiti koral v kantati in ji takorekoč cerkveno posvečenje dati, je vse hvale in priznanja vredna; gotovo bodo dotična mesta zelo blago učinkovala.

Splošno se nam torej nova skladba v svoji celoti kot v posameznih delih kaže kot delo prve vrste, ki dela v prvi vrsti

naše dežele naše bogove in nas. In ti si mu podal gostoljubno roko!

Odrezal je tujec kos kruha in je pričel hlastno jesti. Radegost pa je stopil tik pred njega, pa ga je vprašal: »Ti si Nemec, naš zakleti sovražnik?«

Tujec je odmignil z glavo in se je nasmešnil. »Nisem Nemec,« je odvrnil. »Po mojih žilah se pretaka čista slovenska kri. Dom mi stoji tam ob zeleni Soči.«

Radegost se je oddahnil. A vendar je nadaljeval z mračnim glasom: »Sloven si, a vendar hočeš pregnati naše bogove s sovražnimi znamenji, ki jih poznajo le Nemci.«

Tujec se je nasmešnil spet in je odvrnil z milim glasom: »Motiš se, dragi Radegost. Ne preganjam vaših bogov s sovražnimi znamenji. Kajti, Radegost, povem ti, da vaših bogov ni nikjer, ne na zemlji, ne v nebesih. Samo en Bog živi in ta Bog je povsod. Za nas je prelil svojo sveto kri, za nas grešnike, da dosežemo večno življenje. In znamenje, ki sem ga naredil nad kruhom, je znamenje naše rešitve, našega večnega življenja...«

»Molči, neverni tujec!« je zaklical starešina Radegost razburjen. »Sveto je nam Slovenom gostoljubje. Zato molči in ne zlorabljal tega, kar nam je sveto.«

Tujec je utihnil in je pogledal skozi malo okence v nebo, kjer se je ravno zasvetila zvezda-večernica. Temno je postalo v izbi, in Božena je ravno mislila ukresati trske na levi. Takrat pa se je čulo nenadoma tam zunaj neko šumenje, kakor bi prihajal iz daljave vihar. In tisti šum je postajal vedno glasnejši in nazadnje se je razločilo natanko človeško kričanje. Prihajala je truma orjaških Slovencev, ki so dirjali semintja. Prav razločno se je slišalo glasove, ki so klicali razjarjeno in divje: »Primité izdajico! Klevetnika sinjih bogov!«

(Dalje.)

skladatelju vso čast, ki je pa tudi slovensko glasbo dvignila za precej stopinj višje. Njim, ki jo bodo imeli priliko slišati: najsrčneje čestitke! — Partitura se dobiva v »Katoliški Bukvarni«.

Dr. Kimovec.

Armada severoameriških združenih držav.

Kakor poročajo listi, so se pojavili v Ameriki sami glasovi, da je potrebnih vsaj 300.000 mož, ako se hoče napraviti v Mehiki zopet red. Zadnje statistike ameriškega vojnega ministrstva izkazujejo redne vojske Združenih držav le 79.986 mož, med njimi 4665 častnikov. Samo en del te vojske, ravno 54.000 mož, je v Združenih državah; 16.000 mož je na Filipinih, 6000 na Havaju, ostanek pa je razdeljen na Porto Rico, Kitajsko, Alasko in na Panamski prekop.

Od teh raztresenih čet bi se mogli le s težavo ločiti oddelki za Mehiko. Na drugi strani pa bi vlada ne bila v stanju, da bi takoj razpolagala s 54.000 možmi, ki garnizirajo v Združenih državah in od katerih spada 18.000 mož k obrežni artiljeriji. Akoravno bi jih v slučaju potrebe velik del poslali v Mehiko, jih bi vendar zaradi njihove službe ne mogli dalje časa pogrešati v Združenih državah. Zato morejo iz navedenih vzrokov mobilizirati od danes na jutri samo 40.000 mož redne vojske. Ako se k tem prišteje še moštvo na bojnem brodomu, bi ameriške ekspedicijske čete štejele okroglo 50.000 mož. Te številke pa so precej različne od mnenja mož, ki zahtevajo za pomirjenje Mehike 300.000 vojakov.

Predvsem pa se ne sme pozabiti, da se vojna v Mehiki ne sme primerjati s kako evropsko vojno. »Times« pravijo, da bi vojna v Mehiki ne zahtevala takojšnje mobilizacije ofenzivne in defenzivne moči 450.000 mož, kar odgovarja idealu kakega evropskega generalnega štaba. Glavna težkoča te vojne bi ne bila v zavzetju glavnega mesta, temveč v tem, da se kolikor mogoče hitro zopet upostavi mir in varnost v deželi. Prevladuje tudi mnenje, da bi to pomirjenje prav lahko izvedle tudi one mehikanske čete, ki jih plačujejo Združene države. In končno, ako bi bilo za vojno potrebnih res 300.000 mož, bi se jih tudi dobilo brez velikih težkoč.

V Združenih državah tvorijo nacionalne garde brambo posameznih teritorijev. Vsaka država ima svojo milico. Vse milice štejejo skupaj 115.000 mož. Ni treba naglašati, da so polki te milice v vojaškem oziru popolnoma brez vrednosti. Po zakonih se milica ne sme uporabljati za ekspedicije; toda ta zakon se lahko obide. Ako izbruhne vojna, ne more predsednika ničesar ovirati, da bi ne vpklical prostovoljcev. Za časa japonsko-ameriške vojne so na ta način zbrali 275.000 mož. Seveda bi sedanja vojna daleko ne bila tako popularna kot je bila japonsko-ameriška.

Regularni ameriški vojak pa je izbojen; je pogumen, vztrajen in z malim zadovoljen. Nadalje, pravijo »Times«, so tudi posamezne čete redne vojske izborne, ker prednjačijo častniki vojakom v vseh ozirih.

VPRAŠANJE SKLICANJA ZBORNICE.

Zbornični predsednik dr. Sylveste je izjavil z ozirom na socialnodemokratski poziv, da naj še pred zasedanjem delegacij skliče konferenco klubovih načelnikov, da stori vse, da omogoči konferenco. Če se večina klubovih načelnikov za konferenco izjavi, jo bo sklical. Ta teden pa konference ne more sklicati, ker odpotujejo delegati najbrže že v soboto v Budimpešto. Mogoča je pa začetkom majnika. Vlada, kakor dr. Sylveste naglašajo, zbornice drugače ne skliče, kakor da stranke mirno zasedanje zajamčijo. Češke stranke razven čeških socialnih demokratov izjavljajo, da bi ostala konferenca neuspešna, ker Čehi svoje taktike ne izpremenijo, dokler se ne obnovi na Češkem ustava in se ne zagotovi, da se razpiše nove volitve in omogoči delozmožnost češkega deželnega zbora. Konference načelnikov klubov najbrže ne bo. — Stürgkh pa najbrže pred jesenjo zbornice ne bo sklical, ker zahteva garancije za mirno zasedanje, ki jih pa nihče ne more dati.

POLJSKA MINISTRA.

Poljsko Kolo ni zadovoljno. Načelnik Kola, dr. Leo, bi rad postal resortni minister. V četrtek zboruje parlamentarna komisija Kola, ki se bo s tem pečala. Kakor pa piše časopisje, bi bil Stürgkh voljan, da postane dr. Leo minister za Galicijo, ne pa finančni minister, za katero mesto bi bil primeren gališki namestnik Koritowski, ki ga pa tudi Stürgkh radiši vidi v Ivoški na-

mestniški palači, kakor pa na Dunaju na čelu finančne uprave. Če postane dr. Leo finančni minister, bi najbrže postal načelnik Kola dr. Glabinski, ki se ga pa tako Stürgkh kakor Nemci boje, ker dr. Glabinski ni nikdar skrival, da je Slovan in da so mu Slovani ljubši, kakor Nemci. Gališki namestnik Koritowski je glede na položaj izjavil, da se vprašanje o poljskih ministrih in o imenovanju novega gališkega deželnega maršala reši po zasedanju delegacij.

ANGLEŠKI KRALJ IN KRALJICA V FRANCIJU.

Angleški kralj in kraljica sta dne 21. t. m. iz Londona v Pariz odpotovala. V Calais sta se pripeljala ob pol 12. uri dopoldne. Sprejem je bil nad vse slovesen. Francozi so angleškega kralja in kraljico navdušeno pozdravljali. Ob 12. uri 20 minut ju je odpeljal vlak v Pariz, kamor je došel ob 4. uri 35 minut popoldne. Kralja in kraljico je sprejel na kolodvoru Poincaré. Parižani so navdušeno visoka gosta pozdravljali.

RUSIJA UTRDI REND.

Rusija namerava utrditi malo donavsko pristanišče Rendi ob Donavi, za kar izda 40.000.000 rubljev. V Zgornji in Srednji Besarabiji pa zgradi več strateških železnic.

Dnevne novice.

+ Dejanj! »Neue Freie Presse« je v večerniku prošlega petka prvič, kar obstoja, pripomnila, da se preko Jugoslovancev ne more preiti na dnevni red. Take pisave uredniki tega lista kljub svoji veliki akomodacijski zmožnosti niso zmožni in gotovo je, da so oni članek priobčili le, vedoč, da je to izraz mnenja na enem ali drugem merodajnem mestu, iz česar sledi, da je ta izjava gotovo več ali manj oficijozna. Slično kakor ta list je pisala tudi sicer hudo protislovanska »Sonn- und Monatszeitung«. Ne rečemo, da bi se nam take izjave zdale brez pomena. V enem oziru je njihov pomen celo prav velik. Kažejo namreč, da tudi oni, ki so dozdaj Jugoslovance smatrali za »quantite negligible«, spoznavajo, da se mora z nami računati. To spoznanje je tem večje vrednosti za nas, ker je bila S. L. S., ki je prva z vso odločnostjo nastopila za pravično rešitev jugoslovanskega vprašanja, nanj vedno opozarjala in znala našim zahtevam priboriti veljavo. Le poglejmo, kako vsa šuma nemškega nacionalnega časopisja napada ravno S. L. S. in se z vso besnostjo začenja vanjo, ker vidi v njej svojega najnevarnejšega nasprotnika! Na naslov vlade pa moramo povedati, da izjave same, bodisi mile bodisi trde, ne damo dosti, ampak hočemo od nje videti vendar enkrat dejanja. Če je vlada prepričana, da preko Jugoslovancev ne more na dnevni red, naj svojo politiko po tem tudi uravna.

»Koroška Korošcem!« Tako kliče danes »Grazer Tagblatt«, češ da je to geslo edino pravo za mirno medsebojno življenje obeh narodov na Koroškem. Ljudje, ki to pišejo, pa nočejo nič vedeti o tem, da bi vsaka narodnost na Koroškem imela enake pravice. V tem se ravno kaže hibernična nemško nacionalna klika: »Koroška Korošcem!« da bi slovenski Korošci bil manj vredni od nemškega. Ravno shod v Sincivasi je bil najjasnejši dokaz za to. Koroški nemški nacionalci so poleg tega sami najbolj pobili svoje zahtevo, da bi o koroških zahtevah ne smel govoriti drug kot rojen Korošec, ker je bil glavni govornik na shodu Ljubljana in Linhart, bivši socialni demokrat, o katerem pravijo socialni demokratje, da so se ga znebili radi dolgih prstov in ki se je svojčas priznaval za anarhista. »Grazer Tagblatt« pravi, da so sedanje razmere na Koroškem najboljše »Bollwerk« države proti državi sovražnim stremljenjem z juga, mi pa mislimo, da je ta skrb za državo pri nemških nacionalcih v jako slabih rokah in da je ravno zatiranje slovenskih Korošcev najhujše orožje za radikalne elemente na jugu. Ljudje, ki na cesarsko pesem, ki so jo po shodu v Sincivasi zapeli slovenski Korošci, odgovore z »W a c h t a m R h e i n«, so dovolj dokazali, da jim ni za Koroško, ne za avstrijsko državo, ampak samo — za Veliko Nemčijo!

+ Dva moža. V teh časih, ko je državni in deželni zbor zaprt, sta prišla Ribnikar in Reisner na zelo originalno misel, da se je treba pripravljati na bodoče občinske volitve v Ljubljani. Vse priprave za volitve pa obstoje v sledečem: Na shodu najprej nastopi g. Pustoslemšek. Njegova vloga je sledeča: Občinske volitve so tukaj, šiška se bo priklopila Ljubljani, Ljubljana dobi več 1000 protiklerikalnih glasov. Potem pride gospod profesor matematike Reisner, ki Pustoslemškove račune ovrže. Pustoslemšek pripoveduje, da dobi Ljubljana 1000 protiklerikalnih glasov več s šiško, profesor Reisner pa izračuna, da se je bati za napredno večino v mestni občini, ker bi jo utegnila S. L. S. vreči. To je prvo nesoglasje. Nato pripravlja profe-

sor Reisner volilce na mestne volitve ne z mestnimi financami, ampak z deželnimi in razlaga »slabo« stanje deželnih financ. Da stoji deželni papirji skoro najvišje izmed drugih kronovin na dunajski borzi, da so deželne finance popolnoma uravnane, kakor v nobeni drugi kronovini v Avstriji ne, mimo tega gre g. profesor mirno naprej. O mestnih denarnih razmerah pa ni, da bi govoril! Saj še na magistratu samem ne vedo, pri čem da so, in bo to stvar šele deželna kontrolna komisija dognala. Kot tretji pa nastopi neodvisni kmet g. Ribnikar. Moža že poznamo po njegovi neizrečeno veliki predznosti, zaradi katere so ga že parkrat morali iz deželne zbornice na hladni zrak postaviti. Na zadnjem shodu preteklo nedeljo in dvorskem okraju se je spravi na proračunske postavke, namenjene za deželno kulturo. »Večina tega denarja,« je dejal, »je pravi švihovski fond naših klerikalcev«. 36.000 za gasilna društva, 150.000 draginskih doklade za učiteljstvo, 550.000 kron za deželno kulturo, 40.000 kron za premovanje živine, 50.000 kron za zboljšanje hlevov, 50.000 kron za zboljšanje travnikov, 25.000 kron za plemsko živino itd., vse to pravi, da je švihovski fond, s katerim se kupujejo duše na deželi na drobno in debelo. G. Ribnikarju utegnejo take »švihovske« besede enkrat napak hoditi. Kranjski kmetje pa vsi, brez izjeme, participirajo na podporah iz tega deželnega denarja. Nikdar jih nihče po tem ne vpraša, kakšnega političnega prepričanja so, glavna reč je, da izpolnijo stvarne pogoje, ki jih stavlja pri teh podporah nanje deželni odbor. Ampak značilno je, da liberalni politiki, ki hočejo kmata odtrgati od S. L. S., sami javno govorijo, kakor da so vse te velike vsote, ki gredo za deželno kulturo in pomenjajo ogromen činitelj v gospodarskem napredku kranjske dežele, zapravljen denar! In ljudje s takimi nazori hočejo dobiti deželno upravo v roke!

+ Iz kranjskega deželnega odbora. V včerajšnjem »Slovencu« je v poročilu o seji deželnega odbora pri licencovalnih komisijah nekaj izpuščenega. Pravilno je: »Novo mesto: članom Otmar Skale, c. kr. višji živinozdravnik v Novem mestu in Josip Zirc, deželni poslanec v Kandiji, namestnikom pa Josip Dular, posestnik v Jurkavasi. Črnomelj: članom Maks Pavlin, c. kr. živinozdravnik v Črnomlju in Martin Matjašič, posestnik v Rosalnici, namestnikom pa Mirko Jonke, župan v Dolu.«

+ Nič jim ni prav. »Učiteljski Tovariš« ni do danes napisal niti ene primerne besede priznanja, odkar je bila v kranjskem deželnem zboru sprejeta regulacija učiteljskih plač. Zadnjič zopet z velikim ogorčenjem citira »Slov. Učitelja«, ki je zapisal, da k razmerno zelo ugodni regulaciji »Tovariševci« niso prav nič pripomogli. Dalje mu ni prav, ker njegovih nasvetov v zbornici niso vpoštevali itd. Iz vsega članka, ki se glasi: »Skupno delovanje«, prozorno odseva želja, da bi rad »Tovariš« veljal kot junak — zmagovalac v krushnem vprašanju kranjskega učiteljstva. Kaj si neki domišlja? Ali naj bi bila »Slov. Učitelja«, ki je danes reprezentuje večino učiteljstva, se slepo oprijela »Tovariša« in capljala za njim, ko vsakdo ve, da pomenja danes njegov vpliv v zbornici toliko kot nič? »Slov. Učitelja« je zastavila drugo d svojih besed ter dosegla, da bodo nekateri mlajši učitelji in učiteljice naenkrat dobili skoraj še enkrat toliko letnih dododkov, kot so jih doslej imeli. Iz vrst »Slov. Učitelja« se čujejo zato glasovi zadovoljstva, »Tovariš« pa naprej in naprej otresa jezo, kakor bi se bila z regulacijo učiteljstvu celo kaka krivica zgodila. Če šolski zakon ne bo potrjen takoj, bo prišel nazaj, da ga popravijo; toda »Tovariš« naj si nikar ne domišlja, da bo njegovo jezikanje dobri stvari kaj pomagalo. Iz poslanskih krogov smo čuli že o hudi indignaciji radi pisave v »Uč. Tov.«. »Tovariš« se znaša tudi nad poslancem Jakličem, ker mu je nedavno v »Slov. Učitelju« zasolil nekaj prav gorkih. Slednjič pa se patetično udari na prsi, češ: »Mi smo storili svojo stanovsko dolžnost...« V koliko so »Tovariševci« storili svojo dolžnost, ne preiskujemo; toliko pa vemo, da je večina v kranjskem deželnem zboru upoštevala želje in nasvete tiste katoliške učiteljske organizacije, ki je »Učiteljskemu Tovarišu« trn v peti. Le tej se bo tudi vse učiteljstvo imelo največ zahvaliti za tako znatno izboljšanje svojega gmojnega položaja.

— Usoden dogodek v 17. pešpolku v Celovcu. »Zarja« z dne 22. t. m. prinaša iz vojaških vrst v Celovcu poročilo o naslednjem dogodku v 17. pešpolku: Nekega dne se je v 6. stotniji prijavilo več mož k raportu s prošnjo, da bi smeli ostati čez 9. uro zvečer zunaj. Stotnik, ki je bil nasproti moštvo vedno zelo strog, je dotična, od podčastnika mu predložena dopustna dovoljenja raztrgal in vrlog proč; dopusta ni

dovolil nobenemu vojaku. Slučajno je pa ravno tisto noč več mož 6. stotnije izostalo čez 9. uro zunaj ter so se nekateri vrnili ponoči, drugi pa proti jutru — vsi močno vinjeni. Stotnik je velel vrnitve se fante takoj razorožiti in v taknihi v preventivni zapor, sam pa je napravil ovadbo na garnizijsko sodišče radi odpovedi pokorščine, punta, hujškanja itd. Garnizijsko sodišče je stvar obravnavalo in izreklo naslednjo obsodbo: četovodja 4 leta trdnjavske ječe, desetnik 4 leta trdnjavske ječe, poddesetnik 3 leta trdnjavske ječe, 17 pešcev vsak po 2 leti in 1 novinec 9 mesecev težke ječe, skupaj 45 let in 9 mesecev ječe. Ker bo moral vsak posameznik, ko prestane kaznen, odslužiti še toliko let, kolikor znaša njegov zapor, znaša skupna kazen 93 let! Degradacija šarž se je izvršila na doslej neobičajen način, vpricho vsega moštva na dvorišču. Po vsakem odrezku zvezde je bataljonski trobentač zatrobil. Na višji ukaz je sledilo povelje polkovnega poveljstva, da se 6. stotnija razpusti in povsem na novo sestavi iz moštva ostalih stonij; premeščen je bil tudi dosedanj poveljnik. V svrhu izpolnitve 6. stotnije pride v Celovec tudi nekaj mož ljubljanskega bataljona. O dogodku, ki je silno neljub tudi polkovnemu poveljstvu in častniškemu zboru 17. pešpolka, varujejo strogo molčečnost. Tako »Zarja«. Mi menimo, da bi bilo prav, če se ta vsekakor resni dogodek od merodajne strani popolnoma pojasni, da se more ustvariti objektivna sodba, zaradi katerega konkretnega fakta so bili fantje tako silno strogo kaznovani. O stvari se tudi sicer veliko govori, zato nima nobenega zmisla jo še dalje zamolčevati.

— **Premeščenje hrvaških polkov.** 16. polk je iz Bjelovara prestavljen na Dunaj, 71. polk iz Petrinja v Budimpešto in 96. polk iz Karlovca v Temešvar.

— **Cerklje na Gorenjskem.** V proslavo desetletnega delovanja župnikovega v obširni cerkljanski župniji priredi ondota Marijina družba prvo nedeljo v majniku, t. j. 3. majnika, igrokaz »Skriynostna zaroka« s petjem.

— **Agrarno - socialni tečaj v Sarajevu.** Po hrvaških listih smo posneli, da bo na tem tečaju predaval tudi dr. Krek. Kakor smo se informirali, je ta vest prišla v liste brez vednosti dr. Kreka.

— **Umrli** je dne 20. t. m. Alojzij Kunstelj, bogoslovec I. letnika v Gorici, doma v Zagradcu. Prišel je o Božiču ves bolan domov, šel iskat zdravja v Kandijo k usmiljenim bratom — odkoder so ga Veliki ponedeljek pripeljali domov, da umrje doma. Pobralla ga je neizprosna morilka mladine — jetika — v 22. letu. Pogreb je bil v sredo doma.

— **Iz št. Lovrenca.** Občni zbor mlekarne v št. Lovrencu se je vršil v nedeljo, 19. t. m., v novem pitališču. Iz vseh sosednih pa tudi daljnih krajev je prišlo toliko gospodarjev in gospodinj, da je bil obširni krmljni prostor skoro popolno poln. Bilo je nad 200 zborovalcev. O delovanju mlekarne je poročal načelnik; župnik Rožnik je poročal za nadzorstvo in priporočal novi način pitanja. Lastni dobiček mlekarne je prav lep; pitališče je v prvih petih mesecih delovanja doneslo 2000 K čistega dobička. Glavni in najbolj zanimivi del zborovanja je bil seveda pregled pitališča, živali in krmljenja. Zid je lahak, le 20 cm debel, svinjaki brez stropa, z dvojno streho, okna iz žičnega stekla vzdana, zračenje po velikih zračnikih skozi streho in malih odprtinah v stenah vzgledno. V najhujšem mrazu je bila prav primerna toplota in pitališču. Nato so se pokazale posamezne živali, vse krasno razvite, kakor jih niso naši kmetje v taki starosti še nikdar videli. Tri mesece stare živali imajo po 40 kg, 6 mesecev po 100 kg; plemeniti mrjasci in svinje, kakršnih se pri nas nikjer ne dobi. Z velikim zanimanjem so gledali gospodarji in še bolj gospodinje te plemene in pitane živali. Posebno so vsem ugajale lepe plemene svinje in črni, pa krasno zaliti berkširci, ki kljub mali postavi dosežejo znatno težo. Nato smo jim pokazali krmljenje, ki se izvrši trikrat na dan. Za 103 živali, ki tehtajo 5600 kg, se porabi enkrat 60 kg krme in nekaj mleka. Naše gospodinje nosijo cele pomijnike ca eno samo veliko žival. Zdaj niso mogle verjeti, da bi ta mala množina zadostovala za vse. Vsaka je hotela videti, kako se stehta, zmeša, voda prilije, po koritih natrosi in potem še voda na pičo prilije. V tri četrt ure je bila priprava in krmljenje končano, vse živali so zadosti dobile. Vsi smo čutili, da je to nova vrsta gospodarstva, ki zna našim kmetom milijone novih dohodkov donosati. Ta način krmljenja ni le za velika pitališča, ampak tudi za navadnega kmeta. Nekateri so že začeli poizkušati, obneslo se je izvrstno. Najlepše živali se na dan izredijo za 1 do 15 kg. Novo pitališče obeta postati šola umnega pitanja v deželi. Oddali smo nad 50 lepih živali kmetom za plemo. Nekaj najlepših mr-

jaškov je še na razpolago. Gotovo se bo ta način krmljenja udomačil po celi deželi.

— **Vlomi v okolici Žužemberka.** Velika tatvina je bila izvršena v noči od četrtka na petek v Drenju pri Soteski. Tatovi so pokradli v neki zidanci veliko vina, kar je vina še ostalo, so ga izpustili po tleh. Tatovi so v soteski vlomili v pisarno g. Javornika, premetali vse spise in knjige, v blagajno so pa poizkušali vlomiti, a niso mogli izvršiti vloma. Na Vinkovem vrhu so vlomili v neko klet, pobrali ves kruh, žakelj ovs, kar je znamenje, da so imeli seboj konja. Iz nekega žaklja so stresli moko in hodili po njej. V moki se poznajo sledi opank, iz česar se sklepa, da so vlomilci delavci od železnice. Na Dvoru so tatovi vlomili v Savelijevo trgovino in so pobrali za 1100 K blaga, vse svilene rute, vso zalogo sardin, čevlje, moškega in ženskega blaga. Denarja niso dobili, ker je trgovec denar že prej odnesel. Doslej je bilo orožniško zasledovanje brezuspešno. Od nedelje na ponedeljek so bili orožniki vsi izven Žužemberka na zasledovanju, doma ni bilo nobenega. Fantje so se v neki gostilni stekli pri plesu. Natepeni fantje so šli iskati orožnike, a jih niso dobili, nakar jih je sovražna partija nabila pred orožniško postajo, tako da je eden fantov ondi obležal. V ponedeljek zjutraj je bila pred orožniško postajo cela luža krvi. — Iz Ajdovca pri Žužemberku se nam o teh vlomilcih še poroča: Tatovi so bili v vinski gori Boršt pri Ajdovcu v noči od 17. do 18. aprila. Vlomili so v zidnico Franceta Strumbelj; odmašili so vse sode in zamaške skrili v miznico, odnesli so precej vina in pri enem sodu pipo slabo zaprli, da ga je do takrat, ko so ljudje zapazili, precej izkapalo. Vlomili so tudi v koč Prahovega Jakoba, kjer pa menda niso ničesar našli, saj je umrl gospodar v veliki revščini pred dvema mesecema in sedaj je kupil koč sosed Matija Jarc na dražbi za zelo nizko ceno.

— **Samoumor aristokrata v Zagrebu.** V Zagrebu se je v svojem stanovanju s plinom zastrupil Stjepan pl. Daubachy. Stal je na čelu raznih finančnih podjetij, ki so se pa izjavlovala. Star je bil 60 let. Zapušča vdovo rojeno baronico Ogrizovič.

— **Staro grobišče.** Poleg podružne cerkve na Žirovnici se je izkopalo staro grobišče z raznim bronastim lepoticjem. Najdene stvari se oddajo deželnemu muzeju v Ljubljani.

— **Iz Leskovca pri Krškem.** Dr. Dimnik je v Krškem neodvisen kmet, starosta krškega Sokola, odvetnik, pa še ni zadovoljen, postati hoče še mestni župan. Da se mu to posreči, o tem je baje popolnoma prepričan. Mi pa zelo dvomimo, da bi se našel med krškimi volilci kdo, ki bi Dimnika volil, saj ga celo njegovi somišljeniki družabno bojkotirajo, kakor smo brali v »Dnevu«. Dimnik se bo že moral zadovoljiti z dostojanstvom »župana in partibus insidelium«.

— **V usta si natresel smodnika in ga zažgal.** V Preski pri Dobriču si je v ponedeljek dopoldne posestnik Špelič v usta natresel smodnika in ga zažgal. Špelič je eno uro pozneje vsled strašnih ran umrl. Špelič je bil pošten mož, občinski odborik. Nesrečni mož si je svojčas v Ameriki oko pokvaril, od takrat mu je nezamorjen živce pritiskal na možgane, vsled česar je večkrat tožil, kako ga boli v glavi.

— **K nedeljskim demonstracijam v Osijeku** se poročajo naslednje podrobnosti: Osješko dijaštvo je bilo zvedelo, da se ima v mestnem parku vršiti zborovanje nemškega »Bunda«, vsled česar se je skupaj podalo tje. Ondi je bilo obveščeno, da se zborovanje ne bo vršilo, nakar se je dijaštvo vrnilo v spodnje mesto; gredoč mimo kolodvorskega poslopja, na katerem se še vedno blesti mažarski napis »Alsosvaros«, je nekdo vzkliknil: »Dol Alsosvaros!« Kakor bi trenil, se je vseh polastilo razburjenje, začeli so žvižgati in klicati proti Mažarom, obenem se je vsulo na poslopje kamenje, okna so šla v kose, v par sekundah je bilo poslopje kakor demolirano. Nato je šlo dijaštvo, prepevajoč narodne pesmi, dalje. Vsa demonstracija je trajala le par hipov, in ko je prihitela policija, ni bilo nikjer več žive duše. Aretacije so se izvršile šele naslednji dan; med aretiranci se nahajajo tudi farmacevt Makso Roth, ki velja za kolovodjo. Preiskakvo vodi okrajni sodnik Rudolf Hanuš.

— **Surov sin.** 58 letno vdovo Marijo Virant, vžitarico na Igu, je hotel 21. t. m. njen sin Anton pretepati. Skrila se mu je v svojo sobo, ker je pa sin razbil vrata, je skočila v strahu skozi okno na prosto. Pri tem pa je padla tako nesrečno, da si je zlomila levo nogo in ji je prelomljena kost predrla meso. Pripeljali so jo v ljubljansko deželno bolnišnico.

— **Velik požar** je te dni divjal v Bencu na Hrvaškem. Otroci so za igračo zažgali stelo poleg neke hiše, vihar je ogenj raznel in raznesel, da je zgorela malone cela vas.

— **Poletni vozni red na progah Zidani most—Trst, Zidani most—Sisek, št. Peter na Krasu—Reka in Trst—Nabrežina—Kormin od 1. majnika 1914 naprej.** Kakor vsako leto, se tudi letos s 1. majnikom uveljavi poletni vozni red na progah južne železnice. Natančni dohodi in odhodi vlakov so označeni na prilepjenih letakih. Najvažnejše izpremembe v primeri z voznim redom, veljavnim do 30. aprila so sledeče: Na progi **Dunaj—Trst:** Izpremembe brzovlakov med Dunajem in Trstom so malenkostne. Za najhujši potni čas, in sicer od 27. junija (28. junija) do 15. julija (16. julija) in od 26. (27.) avgusta do 14. (15.) septembra se uvedejo dnevne brzovlakne zveze v obeh smereh z zelo kratko vožnjo. Odhod z Dunaja ob 11. uri 25 minut dopoldne, iz Ljubljane ob 7. uri 22 minut zvečer, dohod v Trst ob 10. uri zvečer. Odhod iz Trsta ob 7. uri zjutraj, dohod v Ljubljano ob 9. uri 41 minut dopoldne, dohod na Dunaj ob 5. uri 40 minut popoldne. Ti sezonski vlaki bodo imeli le I. in II. razred in pa jedilni voz. Nekateri osebni vlaki bodo hitreje vozili. Osebni vlak 73 se odpelje 18 minut pozneje, to je ob 10. uri 21 minut iz Ljubljane, pripelje se pa le 5 minut pozneje, to je ob 2. uri 15 minut popoldne v Trst. Popoldanski osebni vlak št. 76 se odpelje 10 minut pozneje, to je ob 2. uri popoldne iz Trsta in pride nekaj minut prej, to je ob 6. uri 10 minut zvečer v Ljubljano. Osebni vlak št. 36 zapusti 5 minut pozneje Trst (ob 11. uri 50 minut) in se pripelje nekaj minut prej kot dozdaj v Ljubljano. — **Proga Trst—Nabrežina—Kormin.** Vozni red se je znatno izpremenil. Simplon-Ekspres št. 20 — 1007 se odpelje iz Trsta ob 8. uri 20 minut. Osebni vlak št. 82—1011 se odpelje iz Trsta ob 6. uri 35 minut dopoldne in se pripelje v Gorico ob 9. uri 3 minute. Osebni vlak 80—1015 se odpelje ob 12. uri 30 minut iz Trsta, v Videm se pripelje 20 minut prej kot zdaj. Opustil se je delavski vlak št. 1012 med Korminom in Nabrežino. Brzovlak številka 1002, novi 1002 a med Vidmom in Trstom se je izpremenil v lokalni brzovlak. Za potnike, ki se vozijo direktno, se je uvedla nova zveza med Trstom in Milanom, št. 1002—21 v zvezi z vlakom 2 na Dunaj in v Budimpešto. Ta vlak bo vozil vozove I., II. in III. razreda ter spalni voz. Odhod iz Trsta ob 11. uri 48 minut dopoldne. Uvedejo se novi delavski vlaki med Trstom in Tržičem (Monsfalcone). Vlak 80—1011 se odpelje iz Trsta ob 6. uri zjutraj, dohod v Tržič ob 6. uri 48 minut zjutraj. Vlak 1027—97 se odpelje iz Tržiča ob 5. uri 5 minut popoldne in pripelje v Trst ob 5. uri 50 minut popoldne. Tedenski delavski vozni listi na progi Tržič—Trst so le na teh vlakih veljavni. **Proge št. Peter na Krasu—Reka in Zidani most—Zagreb.** Na teh progah so se posamezni osebni vlaki pospešili.

Primorske vesti.

p **Za ravnatelja učiteljskega v Kopru** je imenovan g. Pij B a b u d e r.

p **Sestanek »Političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri«** V ponedeljek, dne 20. t. m. je imel ožji odbor »Političnega društva za Hrvate in Slovence« v Pazinu svoj sestanek. Namen tega sestanka je bil določiti kandidate v splošni kuriji za prihodnje istrske deželnozborske volitve. Namen sestanka je bil v toliko dosežen, da so se postavili kandidate za splošno kurijo, izvzemši onih na otokih. Ti se še niso mogli na ponedeljkovem sestanku določiti, ker so še manjkali podatki dotičnih pododborov. (Zaupniki vzhodne Istre so svoje kandidate sicer že izbrali.) Imena kandidatov se razglasijo že prihodnje dni, ker mora vodstvo društva še počakati na odgovor nekaterih kandidatov, da li sprejmejo kandidaturu. Seja ožjega odbora je bila mestoma zelo živahna, kar moramo označiti za prav razveseljiv pojav, kajti topot se je pokazalo, da si tudi istrski narod ne pusti kar meniči tebični narekovati zastopnikov in braniteljev njegovih pravic v deželnem zboru, ampak da stremi za tem, da si izbere svoje zastopnike sam. Med novimi kandidati za prihodnji istrski deželni zbor se nahaja tudi za Istro velezaslužni organizator na gospodarskem polju gospod župnik G r a š i č. V splošnem ne kaže lista kandidatov razun dveh ali treh oseb posebne izpremembe.

p **O sliki Matere božje na Sveti gori** razširja goriški starinar Gyra vesti in lepake, da ni pristna in da je pristna svetogorska Mati božja v njegovih lasti, vsled česar jo na prav kričeč način ponuja na prodaj. Resnica pa je naslednje: Slika Matere božje na Sveti gori je pustila cerkvena oblast dvakrat pregledati ter ste obe komišiji dognali, da je slika Matere božje na Sveti gori p r i s t n a. Pregledala jo je tudi centralna komisija z Dunaja, ki je tudi dognala pristnost slike in o tem izdala posebno parere (uradno mnenje). Popolnoma jasno je torej, da je slika Matere božje na

Sveti gori pristna in da je vsaka druga trditev neresnična. Starinar Gyra je svojo kopijo Matere božje na Sveti gori skušal že velikokrat prodati, kar se mu pa ni iz umljivih razlogov posrečilo. Zato skuša z reklamo vzbuditi pozornost javnosti in merodajnih faktorjev, da bi lažje prodal svojo kopijo. Gre torej le za denar in ne za pristnost slike Matere božje na Sveti gori.

p **Samoumor.** Ribič Ivan Regent iz Kontovelja pri Trstu se je vrgel v morje. Včeraj so našli truplo ribiča. Regent je bil zelo pijaci udan.

p **Smrtna kosa.** Umrli je v Gorici gospa Karolina Saunig, soproga vpokojenega c. kr. davčnega upravitelja gospoda E. Sauniga, v starosti 54 let.

p **O napadu na pismoono Poljanca** smo poročali pomotoma, da so zaprli njegovega sina. Aretovali so le njegovega zeta, ki pa je iz zapore že izpuščen.

p **Premeščen** je postajenačelnik A. Potočnik Podbrdom v Metliko na belokranjsko železnico. Na njegovo mesto pride asistent Berce. V Gorico je premeščen iz Trsta svetnik in predstojnik sekcije za vzdrževanje železnic inženir Karol Nitsche; svetnik inženir A. Grünwald je premeščen z Jesenice v Trst; železniški aspirant K. Koretti v Gorici je premeščen v Hrpelje; aspirant Oskar Štrekelj v Gorici je premeščen v Volčjo drago.

Štajerske novice.

p **Lep venec.** Naši mariborski somišljeniki so mesto venca na grob rajnega stolnega dekana zložili za »Slov. Stražo« lepo vsoto nad 200 K. Rodoljubi, posebno učenci blagega pokojnika, posnemajte!

p **Občni zbor Kmečke zveze** se bo vršil dne 3. maja ob 1. uri popoldne v Celju v hotelu »Beli vol«. Upamo, da bodo naši agitatorji in somišljeniki razvili primerno agitacijo za obilno udeležbo.

p **»Blumentag«** v Mariboru priredijo nemška društva dne 3. maja. Opozarjamo Slovence, da se porabi čisti dobiček samo za nemške namene in še celo za protestantovske. Predsednik pripravljalnega odbora je c. kr. višjesodni svetnik Detitschegg.

p **»Svobodna šola«** je imela 20. t. m. v Mariboru »pri Gambriu« večje zborovanje. Združeno so nastopili nemški liberalci, nacionalci in socialni demokratje. Med udeleženci je bilo tudi več c. kr. državnih uradnikov. Sklenilo se je, da je najboljšo sredstvo proti »klerikalizmu« izstop iz katoliške cerkve. — Mariborska podružnica »Svobodne šole« šteje 238 članov. — Posebno močno se je za odpad od vere in za brezverstvo potegoval poslanec Horvatek.

p **Volitve v konjski okrajni zastop.** Kakor je naš poročevalec izvedel iz zanesljivega vira, se bodo volitve za konjski okrajni zastop skoro razpisale. Ako bodo Slovenci vedeli sedanji ugodni položaj pravilno izrabiti, lahko pridejo Slovenci do primerne veljave. Pozor!

p **Poljčane.** V nedeljo se je vršil tukaj v gostilni »pri Boču« lep shod. Posl. Pišek je poročal o dež. zboru in odgovarjal na razna vprašanja. Predsedoval je naš župan in poslanecem se je izrekla zahvala in zaupnica za pridobitve v deželnem zboru v Gradcu.

p **Shod na Bučah.** Na belo nedeljo je po večernicah na javnem shodu poročal naš državni in deželni poslanec g. dr. Fr. Jankovič o delovanju državnega in deželnega zbora. V lepem številu zbrani volilci so njemu in celi S. K. Z. za njihovo delovanje in trud, zlasti za uspehe, pridobljene v deželnem zboru, izrekli svojo zahvalo in zaupanje, uverjeni, da se bodo tudi vnaprej tako odločno potegovali za pravice in koristi slovenskega kmeta.

p **Središče.** Naši velenarodni liberalci so sklicali na nedeljo, dne 19. t. m. shod v nemčursko gostilno — Veniggerholtz. Dr. Kukovec je tu poročal o naših narodnih zadevah pod — frankfurtsko zastavo. Mi odločno narodni Središčani se tega shoda nismo udeležili in ob času volitev bomo dr. Kukovcu dali na to izzivanje primeren odgovor.

p **Sv. Bolfenk pri Središču.** Na belo nedeljo se je vršil v tej prej liberalni trdnjavi lep shod drž. poslancu M. Brenčiča. Nad 200 ljudi je poslušalo zanimivo poročilo o delovanju g. poslancu v državnem zboru. Konečno se je med burnimi živjolkici sprejela sledeča od g. veleposestnika Košarja predlagana resolucija: »Volilci bolfenske župnije, zbrani na shodu dne 19. aprila 1914, izrekajo svojemu državnemu poslancu gospodu M. Brenčiču popolno zaupanje, kakor tudi vsem drugim poslancom slovenske kmečke zveze.« Resolucija je bila sprejeta skoraj enoglasno, kajti proti je glasoval samo en liberalac. Sv. Bolfenk je vstal iz prejšnjega mrtvila.

p **Umrli** je v št. Lovrencu na Dravskem polju dne 21. aprila dopoldne g. Ana Ozmeč, mati veleč. gosp. Josipa Ozmeč, župnika istotam in štajerskega slovenskega deželnega poslancu. Rajna je dolgo časa bolehal. Svoje otroke je

blaga pokojnica vzgojila vse v kršćanskonarodnem duhu. Pogreb bo v četrtak, dne 23. aprila, ob 9. uri dopoldne v št. Lovrencu na Dravskem polju. Svetila ji večna luč! G. poslancu naše sožalje!

š Živahno je bilo preteklo nedeljo naše gibanje. Vse polno političnih in drugih shodov. Dr. Korošec in Roškar sta imela lepa shoda v št. Lenartu in Ivanjcih. Pišek je zboroval v Poljčanah, dr. Jankovič na Bučah, Brenčič pri Sv. Bolfenku in Sv. Miklavžu, Pušenjak pri Sv. Petru nize Maribora, Jugoslovanska Stokovna Zveza (Zaje) v Grižah in Velenju. Poleg tega je bilo še vse polno drugih prireditvev. — Prihodnjo nedeljo bo zboroval dr. Korošec v Braslovčah, dr. Jankovič in dr. Benkovič v Dobovi pri Brežicah, Pišek in Potnik v Vitanju.

š Samoumor »štajercijanca«. V ponedeljek, dne 20. aprila, so v logu v Sturmovcu pri Ptuju našli obešenega posestnika Franca Pernat, p. d. Levaka iz Pobrežja pri Ptuj. Samoumorilec je bil zadnji čas grozen alkoholik. Udal se je popolnoma žganjepitju. Bil je hud naš nasprotnik, pristaš »štajercije« stranke. Pri vsakih volitvah je agitiral z vso silo proti našim kandidatom. Rad se je tudi tožaril. Mnogo naših ljudi ga ima v »posebnem« spominu.

š Iz Ptuj. V nedeljo, dne 26. aprila t. l. se uprizori na ptujskem odru v Narodnem domu krasna zgodovinska igra »Za pravdo in srce«, tragedija v petih dejanjih, spisal Anton Medved. To bo ena izmed najlepših predstav, kar smo jih dosedaj videli na našem odru. Vabimo cenjeno občinstvo, zlasti okoličane, da pridejo dne 26. t. m. v velikem številu v Narodni dom. Celo dežanje se vrši za časa kmetskih uporov. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer ter prosimo, da slavno občinstvo pravočasno zasede prostore, ker se z ozirom, da je igra precej dolga in rabi mnogo izprememb, ne bo moglo s pričetkom odlašati.

š Konkurz. Čez premoženje Marije Tabor, lastnice trgovine z moškimi oblekami, je celjsko sodišče proglasilo konkurz. Konkurni komisar je deželnosodni svetnik dr. Kotnik, konkurzni upravitelj pa advokat dr. J. Karlovšek.

š Električar za Savinjsko dolino. Iz Maribora se nam poroča, da bo družba, ki na Fali stavi elektrarno, napeljala električno silo tudi iz Fale mimo Maribora ob južni železnici preko Celja v Savinjsko dolino in od tam ob državno-deželni železnici zopet nazaj na Falo.

š Izgredi pijonirjev. Iz Ptuj nam poročajo: Te dni se je vračal neki kmet iz Podvinc z vozom na Dravsko polje. Srečal je na poti nekaj pijonirjev, ki so se hoteli za vsako ceno z njim peljati. Ker jih pa ni hotel vzeti na voz, so ga pijonirji napadli, ga pretepli in mu vzeli keč. Isti dan so pijonirji prijeli tudi nekakega kolesarja in bi ga bili gotovo tudi pretepli, ako bi ne bil dobil pravočasno pomoči. Človek res z začudenjem gleda take prizore. Zadevo ima v rokah orožništvo in smo radovedni, kaj bo opravilo. Kakor že znano, je to že drugi napad pijanih pijonirjev na voznika. Veliko krivde ima na teh razmerah »štajerc«, ki je že mnogokrat hujškal pijonirje na okoliško prebivalstvo, ne da bi bil za to konfisciran.

Ljubljanske novice.

lj Pri nocošnjem »Oljkinem« koncertu »Glasbene Matice« stopa prvič pred slovensko občinstvo nov domači slovenski skladatelj, živeč na Dunaju — gosp. Emil Hochreiter. Izvaja se jako efektivna, blesteča ouvertura Dioniziška. Matica bo tedaj pri vseh treh koncertih razen ene arije izvajala izključno vredna domača dela slovenskih skladateljev Sattnerja, Hochreiterja, Lajovica, Kreka in Gerbiča.

lj Cesarjev dar za tekme kolesarskih stotnij v Ljubljani. Poročajo, da je cesar daroval za kolesarsko tekmo vojaških kolesarskih stotnij, ki se vrši maja meseca v Ljubljani, dvoje častnih daril za častnike in moštvo, in sicer zlati žepni uri s cesarjevimi iniciacijami.

lj Zveza Orlov in Kranjska Podzveza vabita k seji, ki bo v četrtak točno ob 6. uri zvečer v posvetovalnici K. T. D. Pridite vsi!

lj Kršč. soc. ženska zveza ima v petek, dne 24. t. m., ob 4. uri popoldne predavanje v Ljudskem Domu.

lj Hrvatski tečaj S. K. S. Z. se v četrtak, dne 23. t. m. zaradi koncerta na željo več udeležnikov tečaja ne vrši. V soboto, dne 25. t. m. je zopet reden pouk, in sicer točno ob 8. uri. — Prosi se, da se tega tečaja v soboto vsi polnoštevilno udeležijo.

lj Krakovčani in Trnovčani, pohitite jutri v četrtak na javno predavanje g. prof. Sušnika v Slovenskem gospodarskem društvu, Cerkvena ulica 11. Predavanje se začne ob pol 8. uri zvečer.

lj Strelski klub. V četrtak, dne 23. t. m., nameravani občni zbor Strelskega kluba odpade radi koncerta »Glasbene Matice«. Dan in čas občnega zbora se objavi v »Slovenču«. — Odbor.

lj Prememba posesti. Vilo Hierschmann ob Khuenovi gesti je kupila soproga drž. in dež. poslanca g. Evgena Jarca.

lj Umrli so v Ljubljani: Stanislava Hajek, hči krojaškega pomočnika, 3 dni — Gabrijela Primc, krojačeva hči, 15 mesecev. — Oton Bartolini recte Tavčar, tovarniške delavke sin, 4 leta. — Marija Kožuh, mizarjeva vdova, 71 let.

lj Shod avstrijskih jugoslovanskih odvetniških in notarskih uradnikov. Iz krogov odvetniških in notarskih uradnikov se nam poroča, da nameravajo prirediti na binkoštno nedeljo, to je dne 31. majnika t. l., v »Narodnem domu« v Ljubljani II. shod avstrijskih jugoslovanskih odvetniških in notarskih uradnikov, katerega dnevni red se v kratkem objavi.

lj Ubegla prisiljenka. Dne 28. oktobra leta 1894. v Imovcu rojeno ter v Dol, okraj Kamnik, pristojno, vlačuško Terezijo Bizjak je sodišče obsodilo, da bo morala po prestani kazni v prisilno delavnico v Lankovce na Štajerskem, kamor bi jo imeli odvesti danes. V odgoškem zaporu se ji je bila pa ponudila prilika, da je pobegnila. Upati je, da jo roka pravice kmalu zopet prime.

lj Kap zadela je včeraj dopoldne na Miklošičevi cesti pred hotelom »Union« 56letnega mestnega delavca Martina Galata. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico, kjer je tekom popoldneva umrl.

lj Umrli je na Dunaju gospa Janette Jankovič roj. Več.

lj S kropom je polila 25letno Terezijo Vrečko, deklo v kazini, dne 18. t. m. njena tovarišica med preprirom. Vrečko je dobila zelo hude opekline po životu in so jo morali prepeljati v deželno bolnišnico.

lj Nezgoda. 16letni vajenec Ant. Rudl pri Tönniesu si je pri delu poškodoval z žago roko. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

Zadnje vesti.

CESARJEVA BOLEZEN.

Dunaj. Korespondenčni urad poroča: Cesar se je ponoči dobro počutil, spal je nemoteno. Katarni pojavi so neizpremenjeni. Apetit, splošni počutek splošno zadovoljiv.

Dunaj. Dr. Kerzel javlja, da je zboljšanje cesarjevega zdravja trajno. Temperatura normalna 36,3. Zjutraj je cesar vstal jako svež.

AFERA ŠVIHA.

Praga. Z ozirom na vesti »Prava Lidu«, da se je dr. Šviha naselil pri uredništvu lista »Česke Slovo«, Svozil v Břevnovu, odkoder se sestaja s komisarjem Klima v nekem parku in da zveze med dr. Šviho in narodno-socialno stranko niso prekinjene, izjavlja »Česke Slovo«, da dr. Šviha ni v nobenih stikih več z narodno-socialno stranko, da pa občuje pismeno z njim le urednik Svozil, ki je osebno o nedolžnosti Švihe prepričan. Svozil je preskrbel zagovornika za Šviho in tudi informiral o svojih načrtih poslance Masaryka ter skrbel za to, da pride do sodne razprave. Dr. Šviha namerava tudi tožiti odgovornega urednika narodno-socialnega lista »Lid«, zaradi neke brošure, ki jo je narodno-socialna stranka izdala o padcu Švihe.

Praga. Odkritja »Narodnih Listov« o Švihi so naravno povzročila obširna poizvedovanja po osebi, ki je dala »Narodnim Listom« material na razpolago. Baje je bila zaradi te zadeve neka uradnica praškega policijskega ravnateljstva, ki je bila dodeljena državni policiji, gospa W., hči nekega dvornega svetnika in vdova drž. uradnika, odpušćena iz službe.

Praga. Poročajo, da bo odstopil prezidijalni šef praškega namestništva, dvorni svetnik baron Braun, ker je njegovo stališče v zvezi s Švihovo afero zelo omajano. Že dalje časa se namreč zatruje v čeških listih, da je bil dvorni svetnik Braun pravi informator mladonacionalne stranke v aferi Šviha.

HRVATSKO-SRBSKA KOALICIJA.

Zagreb. Klub hrvaško-srbske koalicije je imel tu sejo, v kateri se je posvetoval o konfliktu, nastalem radi parlamentariziranja hrvatske vlade. Klub je odobril stališče svojega izvrševalnega odbora z željo, naj postopa tako, da se zadeva mirno reši.

TRŽAŠKI ŠKOF V RIMU.

Rim. Škof tržaško - koprski mons. dr. Karlin je bil dne 21. t. m. od Svetega Očeta sprejet v avdienci.

ZAGREBŠKI NADŠKOF.

Zagreb. Stanje nadškofa dr. Posilovića se je zopet poslabšalo.

SOVRAŽNOSTI MED AMERIŠKIMI ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI IN MEHIKO SO SE ŽE ZAČELE.

Washington. Združene države nameravajo zapleniti municijo, ki jo vozijo nevalne ladje Huerti. Huerta je iz previdnosti ukazal z 12 policiisti zastražiti ameriškansko poslaništvo v Mehiki. Vojaška konferenca je sklenila, da se blokirajo mehiškanska pristanišća in zasedejo carinski uradi. Če bi se Huerta le ne vdal, nameravajo Amerikanci poslati vojake v Vera Cruz in v Tampico.

Washington. Sovražnosti med ameriškimi Združenimi državami in Mehiko so se že pričele. Kontreadmiral Fletcher javlja, da je s pomočjo ameriških vojakov in mornarjev zasedel carinsko hišo v Vera Cruz. Ko je bila carinska hiša zasedena, so Mehikanci začeli streljati, a jih je transportna ladja »Praerie« s svojimi streli pregnala iz njihovih postojank. Amerikanci imajo v tem boju 4 mrtve in 21 težko ranjenih. — Poveljnik mornarice javlja: Kljub močnemu severnemu vetru sem izkrcal na Mehiko infanterijo.

Njujork. Pri zavzetju Vera Cruz po Amerikancih je bilo ustreljenih 200 Mehikancev. Kontreadmiral Badger je s petimi ameriškimi bojnimi ladjami priplul pred Vera Cruz. Mehikanci so Vera Cruz zapustili.

Washington. Vera Cruz so Amerikanci zasedli, ko so topovi ameriških ladij prisilili mehikanske topove, da so umolkneli. Predsednik Wilson je zapovedal, da se Vera Cruz takoj zasede, da zapleni neki parnik Hamburg Amerika črte, ki je vozil Huerti 15 milijonov patron in 200 hitrostrelnih strojnih topov. Vera Cruz je popolnoma v rokah Amerikancev.

MOTUPROPRIO SV. OČETA O IZSELJEVANJU.

Rim. Izšel je papežev »motu proprio«, s katerim se ustanavlja v Rimu kolegij, v katerega se pokličejo italijanski duhovniki, določeni specijalno na razpolago izseljencom iz raznih krajev sveta. »Motu proprio« se spominja vsega dosedanjega prizadevanja v prilog moralnim in verskim potrebam izseljencev, to je, pisma kardinala državnega tajnika leta 1911., ustanovitve sekcije in za izseljevanje pri konzistorijalni kongregaciji in končno odlok, ki se nanaša na duhovnike, ki se posvećajo izseljeniški službi, in pripominja, da vse to prizadevanje ne zadostuje še za popolno zagotovitev moralne usode ubogih izseljencev, raztresenih po svetu in ki ostajajo tolikokrat brez verske pomoči. Zato ustanavlja Sv. Oče izseljeniški seminar, v katerem se bodo duhovniki pripravljali specijalno za izseljeniško službo. V tem seminarju se bodo posebno učili jeziki in študirala vsa vprašanja, nanašajoća se na izseljevanje. Motu proprio zaključuje s pozivom na škofo, naj pošljejo gojence v novi kolegij.

DEFINITIVNA POGAJANJA MED SVETO STOLICO IN SRBIJO.

Rim. »Giornale d' Italia« poroča, da se zdaj vrše med Sveto stolico in Srbijo prava oficielna pogajanja, ki jih vodi s srbske strani dr. Vesnić. Kar se tiče Avstrije, vzdržuje slejkoprej svoje predprave. Vesnić je imel že več pogovorov z merodajnimi dostojanstveniki Vatikana.

NOVO PROTIPOLJSKO PRUSKO NASILSTVO.

Lvov. Neki poznanski list poroča, da je poznanski magistrat začetkom novega šolskega leta v več mestnih šolah odpravil poljski verouk in uvedel nemški verouk.

RUSIJA SE PRIPRAVLJA.

Peterburg. »Ruski Invalid«, službeni list vojnega ministrstva, piše, da bo ruska armada čez pet let podvojena, ruske blagajne pa polne zlata. Tudi potrebne ladje bodo do takrat dograjene. Tega se boje Nemci po pravici.

DEMENTI SENZAČNE VESTI.

Dunaj. Ni res, da so črnogorske čete prekoraćile albansko mejo. Gre le za pacifikacijo albanskih plemen, ki pripadajo Črnigori. Skadrski guverner Philipps je odšel na mejo, da Albance pridobi za to, da se ne upirajo črnogorskim oblastem.

ALBANIJA MOBILIZUJE.

Drač. Ministrski svet je sklenil mobilizirati 20.000 mož.

ANGLIJA IN FRANCIJA.

Pariz. Pri galabanketu v Elizeju sta predsednik republike Poincaré in kralj Jurij izmenjala dolgi in zelo pristrčni zdravici, poudarjajoćo veliko in trajno intimnost francosko - angleške entente.

NEČUVENE SUROVOSTI NEMŠKEGA INŽENIRJA.

Beirut. Deputacija delavcev Bagdadske železnice, večinoma Kurdi, je prišla k šef-inženirju prosit zboljšanja. Šef-inženir je dal delavce napoditi s

pasjimi bići. Ko so se delavci nato zbrali na železniški progi, je inženir pognal vanje železniški stroj s polnim parom. Devet delavcev je stroj povozil, 43 delavcev je poskakalo v reko ob progi. Skoro vseh 43 delavcev je utonilo. Šef-inženir se je nato odpeljal k nemškemu konzulu v Alepo.

HRVATSKI OPERNI PEVEC V NEMČIJI.

Draždane. Hrvatski operni pevec g. Vušković iz Zagreba, ki tu gostuje, je dosegel izreden uspeh.

Koristna prireditvev. Kakor se nam je poročalo, priredi tukajšnja podružnica tvrdke Singer Ko., deln. družba šivalnih strojev od 1. do 23. majnika v veliki dvorani »Mestnega doma« brezplačni učni tečaj za umetno vezenje, krpanje perila in nogavic ter šivanje. Obenem s tem tečajem bo od ponedeljka, 4. do 23. majnika, vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne ter od 2. do 6. ure popoldne otvorena krasna razstava umetnih vezenin, izgotovljenih na izvirnih »Singer« šivalnih strojih. Ker bo razstava nudila marsikaj lepega in koristnega, kar si vsakdo lahko sam ogleda, kako se umetno vezenje izvršuje na šivalnem stroju, se slavno občinstvo že danes opozarja na to prireditvev. Kakor nam je tvrdka Singer Ko. sporočila, se zgoraj omenjenega tečaja lahko udeležijo ne le dame, katere že imajo »Singer« šivalni stroj, temveč tudi tiste, katere še nimajo izvirnega »Singer« ali pa še sploh nobenega šivalnega stroja. Vendar se je pa v tem slučaju potreba poprej zglašiti v trgovini tvrdke Singer Ko., deln. družbe šivalnih strojev, Sv. Petra cesta št. 4 v Ljubljani.

Mnenje gospoda dr. H. Appel, na Dunaju.

Gospod J. Serravallo Trst.

V zvezi z Vašim pismom mi je čast Vam poročati, da sem rabil doposlane mi poskusne botiljke Vašega železnatega kina vina Serravallo z velikim uspehom.

Dunaj, 22. junija 1911.

Dr. Appel.

Za šibke kosti

Otroci, ki se branijo zavživati ribje olje, imajo posebno nagnjenje do Scottove emulzije ribjega olja. Ta vzrok je opozoril zdravnike, da vporabljajo pri malih pacijentih za ojaćenje okostja Scottovo emulzijo namesto navadnega ribjega olja. Scottova emulzija deluje zaradi svoje bogate vsebine kosti tvorećih sestavin, mlademu organizmu moć otroci se postavijo trdno na noge in začno kmalu sigurno in veselo tekati okrog.

Odločite se torej tudi svojim bledim in slabotnim otrokom dajati dobro, lahko prebavljivo Scottovo emulzijo, da Vam bodo isti debelolčni in živahni.

Cena originalni steklenici K 2.50. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 50 vin. v znak na Scott & Bowne, G.m.b.H., Dunaj VII. in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu ena poš. potom lekarna za poskušnjo.

Slovenski zavod. 1124
Sanatorij „Mirni dom“
pošta Gornja Kungota pri Mariboru za notranje in živčne bolezni. Celo leto odprt. — Zmerne cene. Govori se slovensko. Pojashnila daje dr. Čeh.

Izurjeni zastopniki

za razpošiljalnico sukna, ki obiskujejo zasebnike, se sprejmo proti visoki proviziji. Ponudbe na naslov: Malchovo Hradišće, Češko, poštni predal 11. 1187

Služba organista in cekvenika

razp. suje župnijski urad Mošnje. Plaća 700 kron, prosto stanovanje. Oženjeni imajo prednost. Nastop službe takoj, ali vsaj o Binkoštih, to je s 1. dnem v ročniku 1914. 1529

Tovarniška zaloga za alpske de- žele v Ljubljani; pisarna Albert Pečevnik.

Drgnite in mažite malo boljše, poslužite se

Érdal
Kreme za čevlje

